

EKOLOGIJA - TERMINOLOŠKA ANALIZA (ENGLESKO-HRVATSKA)

Anić, Dorja

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:432293>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-31**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

**VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
ODJEL LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE
STUDIJ LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE**

DORJA ANIĆ

**EKOLOGIJA – TERMINOLOŠKA ANALIZA
(ENGLJSKO HRVATSKA)**

ZAVRŠNI RAD

KARLOVAC, 2020.

**VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
ODJEL LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE
STUDIJ LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE**

DORJA ANIĆ

**EKOLOGIJA – TERMINOLOŠKA ANALIZA
(ENGLESKO HRVATSKA)**

ZAVRŠNI RAD

Mentorica: mag. educ. philol. angl. Davorka Rujevčan

Komentorica: dr. sc. Zrinka Mesić

KARLOVAC, 2020.

SAŽETAK

U ovome se radu govori o ekološkoj terminologiji te je u njemu iznesen englesko hrvatski ekološki pojmovnik. Rad je podijeljen na tri osnovna dijela. U prvome je dijelu definirana ekologija te predmeti njezina interesa. Drugi se dio bavi terminologijom općenito, izradom pojmovnika te ekološkom terminologijom. Definirani su osnovni pojmovi vezani uz izradu pojmovnika te iznesena problematika ekološke terminologije. U posljednjem je dijelu izrađen englesko hrvatski pojmovnik ekoloških pojmova uz definiciju pojma na engleskome jeziku. Prije samog rječnika nalazi se korpus iz kojeg su uzeti pojmovi i definicije te je objašnjen odabir pojmova za pojmovnik.

Ključne riječi: ekologija, pojmovnik, terminologija

ABSTRACT

This thesis focuses on terminology of ecology and brings the English – Croatian glossary of ecology. It is divided into three parts. The first part defines ecology and its main interests. The second part deals with terminology in general, the process of making a glossary and terminology of ecology. It defines the terms used in making glossaries and discusses the problems of terminology used in ecology. The last part consists of the English – Croatian glossary of ecology with English definitions of terms. Before the glossary, there is a corpus used for choosing and defining the terms and the explanation for the terminology choice.

Key words: ecology, glossary, terminology

SADRŽAJ

POPIS PRILOGA

1. UVOD	1
2. EKOLOGIJA	2
2.1. Što je ekologija	2
2.2. Predmet interesa ekologije	2
2.2.1. Jedinka.....	2
2.2.2. Populacija.....	3
2.2.3. Zajednica	4
2.2.4. Ekosustav.....	4
2.2.5. Biom.....	4
2.2.6. Biosfera	5
2.3. Ekološki čimbenici	5
2.4. Ekološka istraživanja	6
2.5. Utjecaj čovjeka	6
2.5.1. Izravni utjecaji čovjeka	7
2.5.2. Neizravni utjecaji čovjeka.....	7
3. TERMINOLOGIJA	7
3.1. O terminologiji	8
3.2. Izrada specijaliziranih pojmovnika	9
3.3 Ekološka terminologija	9
4. EKOLOŠKI POJMOVNIK	11
4.1. Korpus.....	11
4.2. Odabir pojmova	12
4.3. Pojmovnik.....	13
5. RASPRAVA I ZAKLJUČCI.....	26
6. LITERATURA	29

POPIS PRILOGA

Popis slika

Slika 1. Ekološke subdiscipline koje proučavaju sustave ekološke hijerarhije (ŠOLIĆ, 2018)

Slika 2. Biosfera (<https://www.thinglink.com/scene/853663460041424896>)

1. UVOD

Ekologija u današnje vrijeme postaje znanost koju se intenzivnije proučava te o kojoj se svakodnevno započinju nova istraživanja, teme za raspravu ili pišu stručni radovi. Sve se više ljudi zanima za međusobne odnose organizama i na odnose organizama s okolišem i pokušava razumjeti kako oni funkcioniraju te kako održati što bolju ravnotežu među njima. Budući da je upravo ekologija znanost koja se bavi tim odnosima te da ona ujedinjuje razne znanstvene discipline i metode, vrlo je važno poznavati osnove ekologije te ključne pojmove i područja koja izučava. S druge strane, poznavanje ekologije je ključno u rješavanju problema i ostalih disciplina, kao što je na primjer zaštita prirode, i korisno je mnogim stručnjacima koji se bave prirodnim znanostima.

S obzirom na neminovnost izučavanja literature na stranome jeziku, uočena je potreba za sistematizacijom terminologije kojom bi se olakšalo proučavanje radova na stranome jeziku. Ovaj se rad bavi izradom ekološkog pojmovnika s pojmovima i objašnjenjem na engleskom jeziku te prijevodom na hrvatski jezik. Izradom ovakvog glosara pokušat će se normirati jezična rješenja pri prijevodu iz područja ekologije u onoj mjeri u kojoj je struka sama normirala svoje nazivlje.

Prvi se dio rada bavi samom ekologijom te definicijama i pojašnjenjima njenih temeljnih pojmova i principa.

Drugi se dio odnosi na terminologiju, način izrade specijaliziranog pojmovnika, odabir i sistematizaciju pojmova u pojmovniku te na specifičnosti ekološke terminologije.

Nakon toga slijedi praktični dio u kojem se iznosi pojmovnik s pojmovima te na kraju pojašnjenje nastanka pojmovnika, odabira pojmova i upotrebe.

Završni rad i sam glosar će stoga korisno poslužiti pri prevođenju stručnih izraza, posebice kao pomoć studentima, ali i stručnjacima kao priručnik u čitanju engleske literature.

2. EKOLOGIJA

Za bolje razumijevanje ekologije te korištenje ekološkog pojmovnika i daljnje istraživanje literature vrlo je važno poznavati njezine osnovne definicije i predmete interesa. U ovome su dijelu rada iznesene osnovne definicije i ideje ekologije te su navedeni i objašnjeni osnovni pojmovi kojima se ekologija bavi.

2.1. Što je ekologija

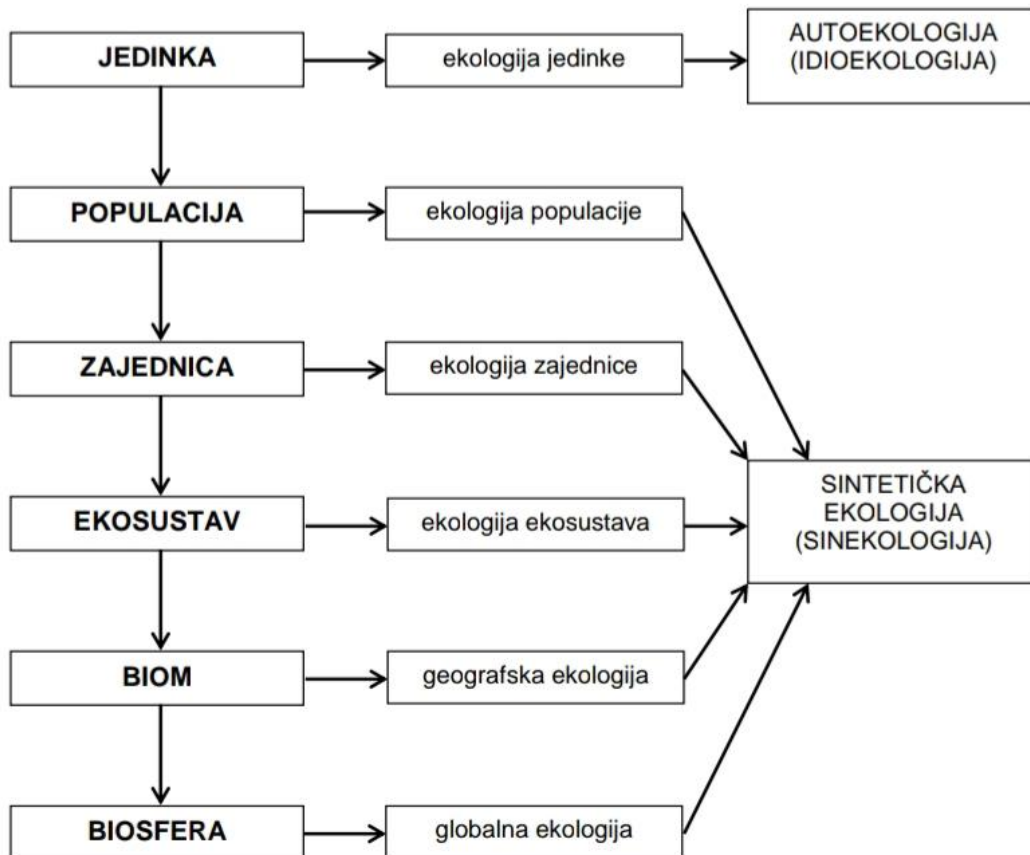
Ekologija je disciplina koja proučava odnose među organizmima te odnose između organizama i njihova okoliša. Riječ ekologija potječe od grčkih riječi „oikos“ dom i „logos“ što znači riječ ili nauka (ODUM, BARRETT, 2004). Što se tiče razvitka ekologije kao znanosti, nije postojao jasno definiran početak. Razvila se iz prirodoslovlja starih Grka koji su prvi opisivali odnose između organizama i organizama i njihova okoliša (Britannica). Sam pojam ekologija se počeo upotrebljavati 1869. godine kada ga je definirao njemački biolog Ernst Haeckel (HUBER i sur., 2015). kao odnos životinja s oboje, njihovim organskom kao i anorganskim okruženjem (Britannica). Ekologija je vrlo kompleksna znanost i obuhvaća razne subdiscipline koje slijede njenu hijerarhiju (jedinka, populacija, zajednica, ekosustav, biom, biosfera), a svaka od tih subdisciplina dalje proučava svoje specifične probleme (ŠOLIĆ, 2018). Zbog toga je za poznavanje ekologije i njenih načela važno poznavati temeljne pojmove koji su predmet njenog interesa.

2.2. Predmet interesa ekologije

2.2.1. Jedinka

Jedinka, odnosno individualni organizam, je jedan živi organizam i ona je osnovna jedinica ekološke hijerarhije. Svaki organizam na Zemlji ima svoje osobine, nastaje, raste, razvija se, stvara potomke i umire. Tijekom svog života je u konstantnoj interakciji s ostalim organizmima u okolišu kao i s neživim okolišem. Subdisciplina ekologije koja se bavi jedinkama i njihovim prilagodbama na okoliš zove se *ekologija jedinke*. Ova disciplina se bavi pitanjima kao što su: Zašto jedinke vrste X bolje rastu na jednom području nego na nekom drugom? ili Kako neka biljka ili životinja uspijeva živjeti u pustinji? (ŠOLIĆ, 2018).

U ekološkim istraživanjima razlikuju se ona na razini jedinke te se disciplina koja se bavi njima naziva *autoekologija* ili *idioekologija* te istraživanja svih viših stupnjeva ekološke hijerarhije kojima se bavi *sintetička ekologija* ili *sinekologija* (Sl.1.).

Slika 1. Ekološke subdiscipline koje proučavaju sustave ekološke hijerarhije (ŠOLIĆ, 2018).

2.2.2. Populacija

Populacijom se naziva skupina organizama iste vrste koja živi na istom prostoru, međusobno se razmnožava i daje plodno potomstvo. *Ekologija populacija* proučava populacije na Zemlji i proučava na primjer: Kojom se brzinom rađaju i umiru jedinke u populaciji? Kakva je dobna i prostorna struktura populacije? (ŠOLIĆ, 2018).

2.2.3. Zajednica

Populacije raznih vrsta dijele svoj životni prostor s populacijama drugih vrsta i one su u međusobnoj interakciji. Skup takvih različitih životinjskih i biljnih populacija koje su u interakciji i žive na nekom području naziva se životna zajednica ili biocenoza. Subdisciplina ekologije koja se bavi pitanjima zajednica je *ekologija zajednice*, a neka od njih su: Koliko vrsta biljaka živi u nekoj šumi? ili Kako predacija utječe na biološku raznolikost? Međusobni odnosi unutar zajednice određuju kruženje elemenata u ekosustavu, ostvaruju kontrolu populacije te utječu na evoluciju vrsta koje međusobno koegzistiraju (ŠOLIĆ, 2018).

2.2.4. Ekosustav

Ekosustav je pojam koji objedinjuje žive organizme i njihov fizički okoliš. Taj se fizički prostor u kojem boravi neka zajednica naziva biotop ili stanište i to je abiotička, odnosno neživa komponenta ekosustava. Jedna od ključnih značajki ekosustava je izmjena tvari i energije između organizama i okoliša, a izučavanjem odnosa među njima bavi se *ekologija ekosustava*. Ona proučava načine proizvodnje organskih tvari, kruženje elemenata u ekosustavu, hranidbene lance i slične procese unutar ekosustava (ŠOLIĆ, 2018).

2.2.5. Biom

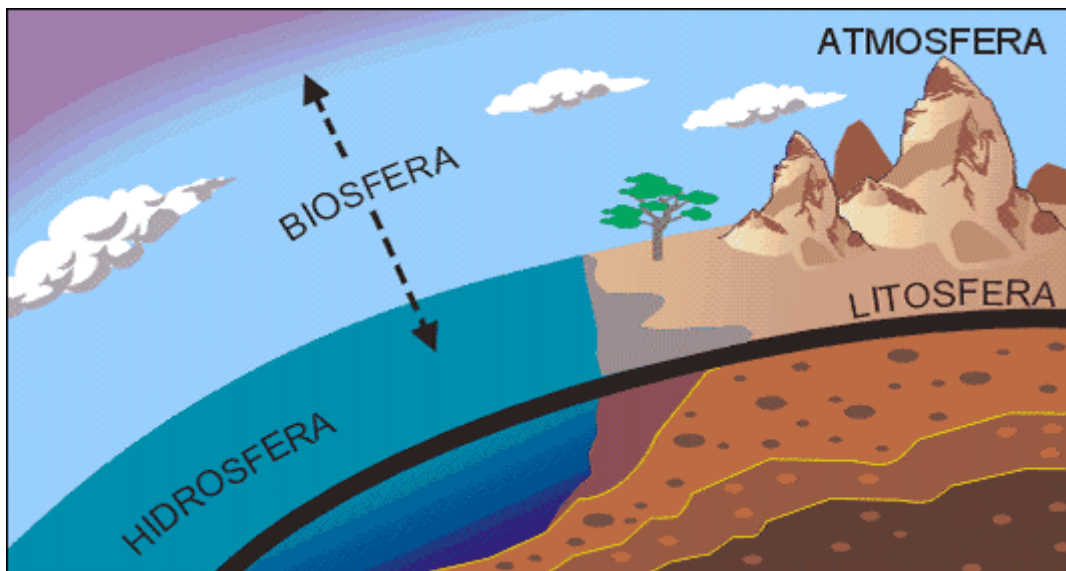
Biom je velik kompleks ekosustava koji prekriva cijele geografske oblasti. Razlikuju se prema vegetaciji koja u njima dominira, a samim time i određenim tipom klime. Neki od njih su tropske šume, pustinje, travnjaci, listopadne šume, tajge i tundre, a proučavaju ih *geografska ekologija* i *ekologija krajobraza* (ŠOLIĆ, 2018). Geografska ekologija obuhvaća šire područje te proučava kako su biljke i životinje geografski rasprostranjene

(https://ecology.lifescience.ntu.edu.tw/old/course_932_ecology/Chapter22.pdf).

Ekologija krajobraza proučava strukturu i interakciju između ekosustava na području interesa i način na koji njihove interakcije utječu na ekološke procese (<https://www.nature.com/scitable/knowledge/library/principles-of-landscape-ecology-13260702/>).

2.2.6. Biosfera

Biosfera je tanki površinski omotač Zemlje u kojemu se odvija život i ona predstavlja najvišu razinu ekološke hijerarhije. Ona je najviši stupanj povezanosti cijelog živog svijeta i okoliša u jedan složen i dinamičan sustav. Biosferu kao cjelinu i sve procese koji se u njoj događaju proučava ekološka subdisciplina koja se naziva *ekologija biosfere* ili *globalna ekologija* (ŠOLIĆ, 2018). Biosfera (Sl. 2.) se sastoji od tvrde Zemljine kore koju nazivamo litosfera, vodenog omotača ili hidrosfere te atmosfere koja je Zemljin zračni omotač (HUBER i sur., 2015).

Slika 2. Biosfera (<https://www.thinglink.com/scene/853663460041424896>).

2.3. Ekološki čimbenici

Stalno kruženje energije i materije u ekosustavu je regulirano ekološkim čimbenicima (HUBER i sur., 2015). Oni obuhvaćaju sve abiotičke i biotičke čimbenike koji djeluju na organizme te svi zajedno čine životni okoliš organizma.

Abiotički se čimbenici odnose na neživu prirodu (HUBER i sur., 2015) i u njih se ubrajaju:

- anorganska tvar, odnosno svi spojevi i elementi koji postoje bez posredovanja živih organizama

- organska tvar koja se nalazi izvan živih organizama, a tu se ubrajaju bjelančevine, masti, ugljikohidrati te nukleinske kiseline
- fizički činitelji koji se odnose na temperaturu, svjetlost, tlak, vjetar, padaline

Biotički čimbenici obuhvaćaju međusobne utjecaje koje živi organizmi imaju jedni na druge (ŠOLIĆ, 2018). Grana ekologije koja proučava te odnose naziva se demekologija, a neki od biotičkih činitelja (HUBER i sur., 2015) kojima se bavi su:

- abundancija
- prostorni raspored (dominacija, socijabilnost, životni prostor)
- natalitet
- mortalitet
- uzrasna struktura
- biotički potencijal
- dinamika populacije
- interakcije (intraspecijske, interspecijske)

2.4. Ekološka istraživanja

Metode ekoloških istraživanja mogu se podijeliti na kvalitativne metode i kvantitativne metode. Kada se govori o kvalitativnim metodama, njihov je glavni rezultat popis svih taksonomskih vrsta pri čemu nema mjerenja njihove biomase ili brojnosti. No, dobro provedeno kvalitativno istraživanje osim popisa može pokazati i karakteristične vrste staništa, abundanciju, socijabilnost, usporedbu više područja ili trend veličine populacija. Kod kvantitativnog ekološkog istraživanja pretpostavlja se da je već obavljeno kvalitativno i ono mora dati i količinske podatke. Za brojanje se koriste različite metode kao što su mreže, grabila, hvataljke, foto tehnike ili telemetrija i važno je uzimanje uzorka bez selektivnog gubitka (HUBER i sur., 2015).

2.5. Utjecaj čovjeka

Kao i svaka vrsta na Zemlji, i čovjek je u interakciji s ostalim živim bićima i svojim okolišem. No, zbog vrlo ograničene sposobnosti da se prilagodi okolišu, čovjek okoliš

mora prilagoditi sebi (HUBER i sur., 2015). Utjecaji čovjeka na okoliš i ekološku ravnotežu dijele se na izravne, odnosno direktne i neizravne, odnosno indirektno utjecaje.

2.5.1. Izravni utjecaji čovjeka

Svako čovjekovo djelovanje na stanište ili ekosustav utječe na ekološku ravnotežu tog prostora. Izravni se utjecaji čovjeka najviše odnose na iscrpljivanje fosilnih goriva (nafta, ugljen, plin) i mineralnih sirovina, sječu šuma, lov i ribolov, poljoprivrednu obradu tla, uzgoj životinja, razne oblike urbanizacije, melioraciju i slično. Promjenama u staništu se onemogućava prirodan razvoj neuzgojenih vrsta i na taj je način ekosustav promijenjen (HUBER i sur., 2015). Zbog gubitka i promjene staništa uzrokovane ljudskim interveniranjem mnoge su vrste ugrožene, a neke i u potpunosti izumrle.

2.5.2. Neizravni utjecaji čovjeka

Većina se neizravnih utjecaja čovjeka na ekološku ravnotežu povezuje s polucijom, odnosno zagađivanjem ili onečišćivanjem. Nju se definira kao nepoželjnu promjenu fizičkih, kemijskih ili bioloških svojstava zraka, tla i vode. Neki od načina na koje ljudi neizravno onečišćuju okoliš su korištenje visokomolekularnih organskih spojeva, anorganskih tvari, suspendiranih čestica te radioaktivnih tvari, zatim termopolucija koja označava zagađivanje toplinom, heliopolucija, buka i pridonosenje nastanku kiselih kiša i ozonskih rupa (HUBER i sur., 2015).

3. TERMINOLOGIJA

Izučavanje strane literature postalo je sve potrebnije i češće u svim disciplinama pa tako i u ekologiji. Radi lakšeg snalaženja prilikom pručavanja takve literature potrebno je poznavati terminologiju specifičnu za struku na hrvatskom i stranom jeziku. Iz tog će razloga u sljedećem poglavlju biti kratko opisan sam pojam terminologije kao i izrada pojmovnika.

3.1. O terminologiji

Riječ terminologija koristi se u više značenja. U jednom se značenju terminologija odnosi na stručne nazive ili termine koji se upotrebljavaju u nekom znanstvenom, tehničkom, umjetničkom ili sportskom području. U tom je značenju terminologija istoznačna s nazivljem. Ponekad se terminologijom podrazumijeva i ukupnost svih strukovnih nazivlja u nekom jeziku. Terminologija je znanost koja se bavi proučavanjem postanka pojmova, odnosa i veze među njima, svojstava pojmova, stvaranja pojmovnih sustava, opisima pojmova, stvaranja definicija, ustroja i stvaranja naziva, usklađivanja naziva i pojma, metoda terminološke leksikografije i problema izgradnje terminoloških baza podataka. Ona proučava nazivlje svih struka i zbog toga je interdisciplinarna znanost koja djelomično pripada jezikoslovlju, a djelomično onoj struci nazivlje koje proučava, u ovom slučaju, ekologiji. Nazivlje je dio standardnog jezika pa mora biti usklađeno s jezičnom normom jezika kojim se bavi, a osim o jezičnim, pri stvaranju naziva treba voditi računa i o terminološkim načelima, odnosno o usklađenosti nazivlja sa strukom (Hrvatska enciklopedija). U ovome slučaju, nazivi moraju biti usklađeni s jezičnom normom engleskoga jezika, zatim hrvatskoga jezika te s nazivima ekološke struke.

Osim terminologije, disciplina važna za poznavanje termina i izradu pojmovnika je leksikologija. Leksikologija je jezikoslovna disciplina koja proučava leksički sustav u jeziku. Glavna je leksička jedinica leksem, koji označava riječ u ukupnosti njezinih oblika i značenja. U užem smislu riječi, leksikologija proučava načine popunjavanja i razvoja leksika, odnos leksika i izvanjezične stvarnosti, leksičke razrede, raslojenost leksika, semantičku strukturu višeznačnica, semantičke paradigmatske odnose među leksičkim jedinicama: antonimiju, hiponimiju, homonimiju, meronimiju, paronimiju, sinonimiju, proučava leksičke jedinice i kao komunikacijske jedinice pa ju zanimaju i sintagmatski odnosi, osobito leksička spojivost. U širem smislu riječi, leksikologija obuhvaća tvorbu, etimologiju, onomastiku, terminologiju i frazeologiju (Hrvatska enciklopedija).

Uz ove je pojmove kod izrade pojmovnika važno spomenuti i leksikografiju koja označava sustavno popisivanje, opis i tumačenje riječi, izraza i imena jednoga ili više jezika, promatranoga sa stajališta oblika, značenja i kombinacija jezičnih jedinica, prema određenim obično unaprijed utvrđenim ili dogovorenim kriterijima, kao i

objavljivanje rezultata takva rada u obliku knjige (rječnik, leksikon, enciklopedija) ili pak u kakvu drugom obliku (Hrvatska enciklopedija).

3.2. Izrada specijaliziranih pojmovnika

Vokabular ili rječnik je u najopćenitijem smislu popis riječi, odnosno katalog riječi nekoga jezika, a u lingvističkom nazivlju, u načelu iscrpan popis pojavnosti riječi u nekom korpusu (Hrvatska enciklopedija).

Za izradu specijaliziranih rječnika i pojmovnika potreban je interdisciplinarni tim koji se sastoji od leksikografa i stručnjaka u odabranom području. Osim toga, treba se osvrnuti i na ciljane korisnike i njihove potrebe moraju biti pažljivo analizirane da bi se stvorio leksikografski alat koji nudi korisne informacije (MARTÍNEZ MOTOS, 2011).

U pripremnoj fazi sastavljanja specijaliziranog pojmovnika potrebno je odrediti koja je njegova funkcija i kome je namijenjen (BUKOVČAN i BARIĆ, 2011). Zatim je potrebno odrediti početni i ciljni jezik: u ovom slučaju engleski kao početni te hrvatski kao ciljni jezik.

U sljedećoj je fazi potrebno sastaviti pojmovnik na izvornome jeziku (BUKOVČAN i BARIĆ, 2011). Kod izrade ovog pojmovnika iz zadanog su korpusa izvučeni pojmovi na engleskome jeziku koji su nakon toga prevedeni na hrvatski jezik.

Radi postizanja terminološke jednoznačnosti u terminološkim se radovima pri izradi pojmovnika često koriste definicije imenovanih pojmova koje se nalaze u specijaliziranim rječnicima (BUKOVČAN i BARIĆ, 2011). To je napravljeno i u ovome pojmovniku te je svakome pojmu na engleskom jeziku pridružena i definicija na engleskome jeziku kako bi se jasnije odredilo što točno označava.

3.3 Ekološka terminologija

Kada se govori o ekološkoj terminologiji i definiranju njenih pojmova, postoje različita, oprečna mišljenja. Mnogi ekološki pojmovi imaju više različitih značenja ili imaju vrlo slična značenja. S jedne strane znanstvenici smatraju da je ekološku terminologiju potrebno jasnije definirati, smanjiti polisemiju i sinonimiju koje su vrlo česte te zagovaraju konvenciju ekološke nomenklature jer sve navedeno zaustavlja napredak ekologije (HERRANDO-PÉREZ i sur., 2014). Znanstvenici koji zagovaraju jasnije definiranje pojmova smatraju da leksičko bogatstvo sprječava razumijevanje pojmova

i predlažu standardizaciju istih, a ona se bazira na nekoliko leksičkih i filozofskih pretpostavki koje govore o tome kako jezik konstruira značenje. Prva je da postojanje više definicija za jednu riječ (polisemija) te više termina koji označavaju istu pojavu (sinonimija) otežava razumijevanje tih pojmova. Druga kaže da terminologija može biti standardizirana leksičkim preispitivanjem i predloženim jasnim definicijama, a treća da je standardizacija ekološke terminologije ključna za povećanje efikasnosti istraživanja, razvoj znanja i komunikaciju s osobama koje se ne bave ekologijom (HODGES, 2008).

S druge strane, postoje razna istraživanja i znanstvenici koji smatraju da polisemija i sinonimija pomažu razvitku ekologije kao znanosti i da standardizacija definicija i pojmova nije potrebna te da je čak nepoželjna. Kada se radi o polisemiji, pravi problem dolazi kod nedostatka konteksta u kojem se pojam koristi, dok kod sinonimije nema problema u samom razumijevanju, ali može doći do propuštanja nečeg relevantnog zbog toga što se slični fenomeni opisuju korištenjem različitih pojmova. U slučaju ekologije i njenih istraživanja, stroge definicije i klasifikacije mogu imati negativan utjecaj jer ograničavaju istraživanja. To se posebno odnosi na ekološke probleme koji se bave dugotrajnim procesima. Kao primjer se navodi pojam kritično ugroženih vrsta za koji ljudi smatraju da se odnosi na vrste s velikim rizikom trajnog nestanka. Naime, klasifikacijski sustavi kao što je IUCN-ov crveni popis strože definiraju ovaj pojam kao vrste koje imaju manje od 50 zrelih jedinki. No, malo bi se ekologa složilo da vrste s 51 zreloom jedinkom ne ulaze u ovaj pojam iako se prema IUCN-ovom crvenom popisu one ne bi smatrale vrstama s velikim rizikom trajnog nestanka. Navodi se i nekoliko razloga zašto ovakve operativne definicije koje neki žele propisati nisu moguće. Na primjer, da bi riječ s više različitih definicija postala jasno i točno definirana, svatko tko ju koristi morao bi početi upotrebljavati samo tu jednu definiciju. S druge strane, čitatelji bi prilikom čitanja razne literature često nailazili na starije reference koje bi ih podsjećale na druga potencijalna značenja toga pojma.

Ipak, postoje i slučajevi kada su potrebne točne i jasne definicije, a to je kod individualnih istraživačkih projekata gdje se moraju stvoriti i slijediti određeni protokoli kako bi podaci bili točni i upotrebljivi.

No, u ostalim je slučajevima odgovornost kod definiranja pojmova na autoru koji ih mora staviti u pravilan kontekst. Ako se netko ne slaže s onime što je autor napisao,

to stvara poticaj za budući rad i alternativne članke, a time se pokazuje da bogatstvo jezika stimulira, a ne zaustavlja ekološka istraživanja i shvaćanja (HODGES, 2008).

4. EKOLOŠKI POJMOVNIK

U ovome dijelu rada prikazat će se izrađivanje pojmovnika koji ima praktičnu primjenu. Prije samoga pojmovnika naveden je korpus korišten za njegovu izradu te način odabira pojmova koji se nalaze u njemu.

4.1. Korpus

Korpus označava cjelovitu zbirku podataka, dokumenata i građe za neku disciplinu (Hrvatski jezični portal). Pri izradi ovog pojmovnika temelj za pronalazak pojmova bila je sljedeća literatura:

- Ekologija zajednica i ekosustava (Mladen Šolić)
- Osnove ekologije (Đuro Huber, Tomislav Gomerčić, Josip Kusak)
- Zakon o zaštiti okoliša
- Zakon o zaštiti prirode

Za većinu pojmova i definicije na engleskome jeziku korišten je Oxfordov rječnik ekologije te su, ukoliko nije drugačije navedeno, definicije preuzete iz njega:

- The Concise Oxford Dictionary of Ecology (Michael Allaby)

Za ostale su pojmove korišteni sljedeći izvori i navedeni su uz samu definiciju:

- Dictionary of Environment & Ecology (P.H. Collin)
- The Free Dictionary (<https://www.thefreedictionary.com>)
- Biology Dictionary (<https://www.biologyonline.com/dictionary>)

4.2. Odabir pojmova

U pojmovniku se nalaze ekološki pojmovi koji se pojavljuju i protežu kroz kolegije studija Lovstva i zaštite prirode. Odabrani su pojmovi koji se najčešće spominju u obaveznoj i dodatnoj literaturi te zakonima i odredbama vezanim za ekologiju, zaštitu okoliša i prirode. Pojmovi su pisani abecednim redom na engleskome jeziku nakon čega slijedi definicija pojma na engleskome jeziku te prijevod na hrvatski jezik. Jedan je od ključnih koraka izrade pojmovnika jasno određivanje kojim je korisnicima namijenjen te koja je njegova funkcija (BUKOVČAN i BARIĆ, 2011). Cilj izrade ovoga pojmovnika je sistematizacija najčešće korištenih pojmova koji se protežu i kroz kolegije ekologije na studiju Lovstva i zaštite prirode, a namijenjen je studentima tih i srodnih stručnih studija kao i svima s interesom izučavanja literature na hrvatskom i engleskom jeziku u tim znanstvenim područjima

4.3. Pojmovnik

POJAM - ENGLSKI	DEFINICIJA - ENGLSKI	PRIJEVOD
abiotic	Non-living; devoid of life.	abiotički
abundance	The number of organisms in a population.	abundancija
acid rain	Rain that has a pH lower than about 5.0, which is the value produced when naturally occurring carbon dioxide, sulphate, and nitrogen oxides dissolve into water droplets in clouds.	kisela kiša
adaptation	The adjustments that occur in animals in respect of their environments.	prilagodba (adaptacija)
aerobic	1 Of an environment: one in which oxygen is present. 2 Of an organism: one requiring the presence of oxygen for its existence. 3 Of a process: one that occurs only in the presence of oxygen.	aerobni
aestivation	Dormancy or sluggishness that occurs in some animals during a period when conditions are hot and dry.	estivacija
allelopathy	The release by one plant of a chemical substance that restricts the germination or growth of another plant (COLLIN, 2004).	alelopatija
allochthonous	Relating to flora, fauna, material or inhabitants that have moved from elsewhere to the region in which they are found (COLLIN, 2004).	alohton (strani)
amensalism	An interaction of species populations, in which one population is inhibited while the other is unaffected.	amenzalizam
anadromous	Applied to the migratory behaviour of fish that spend most of their lives in sea, but migrate to fresh water to spawn.	anadroman

anaerobic	<p>1 Of an environment: one in which oxygen is absent.</p> <p>2 Of an organism: one able to exist only in the absence of oxygen.</p> <p>3 Of a process: one that can occur only in the absence of oxygen.</p>	anaerobni
animal sanctuary	A space intended for temporary accommodation or treatment of sick or wounded animals, rejected young that are not yet able to survive in nature, and animals seized from the owner because of their being illegally kept in captivity or because of illegal trade, export, import and other reasons as determined by the law.	oporavilište za divlje životinje
assimilation	The incorporation of new materials, acquired by the digestion of food or photosynthesis, into the internal structure of an organism.	asimilacija
association	A large number of organisms in a specific geographic area constituting a community with one or two dominant species (https://www.thefreedictionary.com).	asocijacija
autochthonous	Referring to flora, fauna or other matter which is produced by the community in which it is found (COLLIN, 2004).	autohton (zavičajan)
autotroph	An organism that uses carbon dioxide as its main or sole source of carbon.	autotrofan (organizam)
benthos	In freshwater and marine ecosystems, the collection of organisms attached to or resting on the bottom sediments.	bentos
biodiversity (biological diversity)	A term used to describe all aspects of biological diversity, especially including species richness, ecosystem complexity, and genetic variation.	bioraznolikost
biogeography	The study of the geographical distribution of plants and animals at different taxonomic levels, habitats in which they occur, and the ecological relationships involved.	biogeografija

biological resources	Genetic resources, organisms or parts thereof, populations, or any other biotic component of ecosystems with actual or potential use or value for humanity.	biološki resursi
bioluminescence	The production by living organisms of light without heat.	bioluminiscencija
biomass	1 The total mass of all living organisms or of a particular set, present in an ecosystem. 2 Organic matter used to produce energy (COLLIN, 2004).	biomasa
biome	Large ecological region characterised by its vegetation and climate and the organisms adapted to live in it (COLLIN, 2004).	biom
biosphere	The part of the Earth's environment in which living organisms are found.	biosfera
biotic	Applied to the living components of the biosphere or of an ecosystem.	biotički
biotope	A small area with uniform biological conditions such as climate, soil or altitude (COLLIN, 2004).	biotop
carnivore	An animal that eats meat (COLLIN, 2004).	mesojed
carrying capacity	The maximum population of a given organism that a particular environment can sustain.	nosivost (okoliša)
catadromous	Referring to fish that live in fresh water and go to the sea to spawn (COLLIN, 2004).	katadromna vrsta
cell	The basic independently functioning unit of all plant and animal tissue (COLLIN, 2004).	stanica
chlorophyll	The green pigment in plants that functions in photosynthesis by absorbing radiant energy from the Sun.	klorofil
coexistence	The living together of two species (or organisms) in the same habitat, such that neither tends to be eliminated by the other.	koegzistencija

commensalism	The interaction between species population in which one species benefits from another but this other is not affected.	komenzalizam
community	A general term applied to any grouping of population of different organisms found living together in a particular environment.	životna zajednica
competition	The interaction between individuals of the same species or between different species an the same trophic level, in which the growth and survival of one or all species or individuals is affected adversely.	kompeticija
conservation	The maintenance of an environmental quality and resources or a particular balance among the species present in a given area.	očuvanje
conservation biology	The study of how species and ecosystems can be maintained (COLLIN, 2004).	konzervacijska biologija
consumer	A heterotrophic organism that feeds on living or dead organic material.	potrošač (konzument)
decomposer	Organisms which enable nutrient recycling by breaking down the complex organic molecules of dead protoplasm and cell walls into simpler organic and inorganic molecules which may be used again by primary producers.	razgrađivač
density	The number of individuals in a specific area (COLLIN, 2004).	gustoća
detritivore	A heterotrophic animal that feeds on dead organic material (detritus).	detritivor
dimorphism	The presence of one or more morphological differences that divide species into two groups.	dimorfizam
dispersion	The spreading of individuals away from each other, e.g. of offspring from their parents and from regions of high density to regions of lower density.	disperzija (raspršivanje, rasap)

distribution	<p>1 The arrangement of organisms within an area.</p> <p>2 The pattern in which something is found in various areas, depending on factors such as climate or altitude (COLLIN, 2004).</p>	raspodjela
dominance	<p>1 A state where one species in a community is more abundant than others</p> <p>2 The priority for food and reproductive mates that one animal has over another in a group (COLLIN, 2004).</p>	dominacija
domino effect	<p>A series of interrelated effects which due to their mutual position and vicinity of the installation or parts of the installation or group of installations and the quantity of dangerous substances present in those installations increase the likelihood of a major accident occurring or aggravate the consequences of an accident which has occurred.</p>	domino efekt
dormancy	<p>A resting condition with reduced metabolic rate.</p>	dormantncija, mirovanje (organizma)
ecological efficiency	<p>The ratio between energy flows measured at different points in a food-chain, usually expresses as a percentage.</p>	ekološka efikasnost
ecological network	<p>1 A system of mutually connected or spatially close ecologically significant areas, which through a balanced biogeographical distribution significantly contribute to the preservation of natural balance and biological diversity; it is determined in line with a special regulation from the field of nature protection.</p> <p>2 <i>Natura 2000</i> A network of core breeding and resting sites for rare and threatened species, and some rare natural habitat types which are protected in their own right (https://ec.europa.eu).</p>	ekološka mreža/ ekološka mreža Natura 2000

ecological niche	<p>1 The functional position of an organism in its environment.</p> <p>2 The chemical, physical or biological characters that determine the position of an organism or species in an ecosystem (COLLIN, 2004).</p>	ekološka niša
ecology	The scientific study of the interrelationships among organisms and between organisms, and between them and all aspects of their environment.	ekologija
ecosystem	A discrete unit that consists of living and non-living parts, interacting to form a stable system.	ekosustav
ecotone	<p>1 A narrow and fairly sharply defined transition zone between two or more different communities.</p> <p>2 Vegetation which may share the characteristics of both, e.g. the border between forest and moorland (COLLIN, 2004).</p>	ekoton
ectotherm	<p>1 An animal that contains its body temperature within fairly narrow limits by behavioral means.</p> <p>2 An organism which is largely reliant on external sources of heat to raise its body temperature (COLLIN, 2004).</p>	ektotermni organizam
emission	The release or leakage of substances, including radioactive substances and genetically modified organisms, in liquid, gaseous or solid state of matter and/or the release of heat, noise, vibration from stationary or diffuse sources into the air, water and soil, and the release of light and organisms, from a given source into the environment, as a result of human activity, as well as microbiological pollution of the environment.	emisija

emission limit value	The prescribed or set value, concentration and/or level of an emission by specific indicators, expressed as an average value over a set time period, under special reference conditions which must not be exceeded during one or more periods of time.	granična vrijednost emisije
endangered species	1 Species in which the number of individuals had been reduced to a critical level or habitat so drastically reduced that if the causes of such reductions continue there is an imminent risk of its extinction. 2 One of the IUCN Red List threat categories.	ugrožena vrsta
endemic	A species which is restricted to a particular geographic region.	endem
endotherm	An animal that is able to maintain a body temperature that varies only within narrow limits by means of internal mechanisms.	endotermni organizam
energy flow	The exchange and dissipation of energy along the food-chains and food-webs of an ecosystem.	protok energije
environment	The complete range of external conditions in which organism lives.	okoliš
environmental quality	The status of the environment and/or a component thereof, which is the result of natural phenomena and/or human activity, expressed by morphological, physical, chemical, biological, aesthetic and other indicators.	kakvoća okoliša
environmental pollution	A change in the environmental status as a result of nonpermitted emissions and/or other harmful actions or the failure to act, or the effect of a project which may change the environmental quality.	onečišćivanje okoliša (zagađenje okoliša)

environmental protection	A set of appropriate activities and measures aimed at preventing environmental hazard, preventing the occurrence of environmental damage and/or pollution, reducing and/or removing damage caused in the environment and restoring the environment to its previous status.	zaštita okoliša
epilimnion	The upper, warm, circulating water in a thermally stratified lake in summer.	epilimnion
eutrophication	The process of nutrient enrichment in aquatic ecosystems.	eutrofikacija
ex-situ conservation	Conservation of biodiversity components outside their natural habitats (zoological gardens, aquariums and botanical gardens); this also includes conservation of parts of geological heritage outside the sites where they are naturally found, mostly minerals/rocks and fossils in museums or private collections and institutions.	ex situ očuvanje (izvan prirode)
extinct species	Applied to a taxon no member of which is living at the present time.	izumrla vrsta
extinction	1 The elimination of a taxon. 2 The process of a species dying out (COLLIN, 2004).	izumiranje
food chain	The transfer of energy from primary producers through a series of organisms that eat and are eaten.	hranidbeni lanac
food web	A diagram that represents the feeding relationships of organisms within an ecosystem.	hranidbena mreža
fossil	1 The remains of a once-living organism. 2 Any preserved evidence of life from a past geological age, such as the impressions and remains of organisms embedded in stratified rocks (https://www.biologyonline.com/dictionary).	fosil, okamina

genetic diversity	1 The diversity of genes among specimens, populations, species and higher taxonomic categories. 2 The richness of the variety and range of genes (COLLIN, 2004).	genetska raznolikost
global warming	The modification of climate that would result from the retention of an increased proportion of terrestrial radiation by certain atmospheric gasses emitted mainly as by-products of human activity.	globalno zatopljenje
greenhouse effect	The effect of heat retention in the lower atmosphere as a result of absorption and reradiation of long-wave terrestrial radiation by clouds and gasses, which make the atmosphere transparent to incoming short-wave but partly opaque to reradiated long-wave radiation.	efekt staklenika
habitat	The type of environment in which a specific organism lives (COLLIN, 2004).	stanište
health ecology	A scientific discipline which deals with the issues of human health and diseases caused by environmental factors. It is also the theory and practice of monitoring, controlling and preventing the adverse impacts of harmful environmental factors on health.	zdravstvena ekologija
herbivore	A heterotroph that obtains energy by feeding on primary producers, usually green plants.	biljojed
heterotroph	An organism that is unable to manufacture its own food from simple chemical compounds and therefore consumes other organisms.	heterotrof
hibernation	A strategy for surviving winter cold that is characteristic of some mammals.	hibernacija
homeostasis	The tendency of a biological system to resist change and to maintain itself in a state of stable equilibrium.	homeostaza

homeotherm	An organism whose body temperature varies only within narrow limits.	toplokrvan (homeoterman) organizam
hypolimnion	The lowest layer of water in a lake, which is cold and stationary and contains less oxygen than upper layers (COLLIN, 2004).	hipolimnion
imission	The concentration of substances in the environment at a given time and place.	imisija
indigenous species	A native species inhabiting naturally the specific ecosystem of an area.	zavičajna divlja vrsta
individual	One organism.	jedinka
in-situ conservation	Conservation of ecosystems and natural habitats, including maintenance and restoration of species capable of surviving in their natural surroundings and, in the case of domesticated plants and animals, in the surroundings in which they have developed their specific features; it means also conservation of parts of the geological heritage in their place of origin or in the discovery sites of minerals/rocks and fossils.	in situ očuvanje (u prirodi)
integrated environmental management	A set of interrelated and harmonised decisions and measures, the purpose of which is to achieve integrated environmental protection, to avoid and reduce environmental risk and to improve and achieve efficient environmental protection.	cjelovito upravljanje zaštitom okoliša
karst	Any region that is underlain by limestone and characterized by a set of land-forms resulting largely from the action of carbonation.	krš
landscape	The scenery, general shape, structure and features of the surface of an area of land (COLLIN, 2004).	krajobraz
metamorphosis	The transformation from the larval to the adult condition.	metamorfoza

migration	1 The process of a bird or other animal moving from one place to another according to the season (COLLIN, 2004). 2 The process of moving from one place to another (COLLIN, 2004).	migracija
mortality	The number of deaths within a particular population and within a particular period of time.	mortalitet
monitoring	A well defined and systematic surveillance of the state of nature or components of biological and landscape diversity.	praćenje stanja (monitoring)
mutualism	An interaction between members of two species which benefits both.	mutualizam
natality	The number of births within a particular population and within a particular period of time.	natalitet
natural asset	A part of nature which is exclusively or simultaneously a natural public asset, natural resource or natural value.	prirodno dobro
natural phenomenon	A physical and chemical process, radiation, geological phenomenon, hydrographical and biological conditions, climate conditions as well as other natural occurrences which cause and/or have an impact on environmental changes.	prirodna pojava
natural selection	A complex process in which the total environment determines which members of a species survive to reproduce and so pass on their genes to the next generation.	prirodna selekcija
nature conservation	The active management of the Earth's natural resources, plants, animals and environment, to ensure that they survive or are appropriately used (COLLIN, 2004).	zaštita prirode
neutralism	A situation in which two species populations coexist, with neither population being affected by association with the other.	neutralizam

omnivore	A heterotroph that feeds on both plants and animals.	svejed
parasitism	An interaction of species interaction in which one organism lives in or on another, from which it obtains food, shelter, or other requirements.	parazitizam
phylogeny	Evolutionary relationships within and between taxonomic levels, particularly the patterns of lines of descent, often branching, from one organism to another.	filogenija
poikilotherm	An organism whose body temperature varies according to the temperature of its surroundings.	hladnokrvan (poikiloteran) organizam
pollutant	A substance or group of substances which due to their properties, quantity and introduction into the environment, that is, into specific environmental components, may have an adverse impact on human health, flora and/or fauna, or biological and landscape diversity.	onečišćujuća tvar
polluter	Any natural or legal person whose activity directly or indirectly causes environmental pollution or who causes environmental pollution through failure to act.	onečišćivač
pollution	Direct or indirect introduction of substances, heat or noise into the air, water or soil, as a result of human activity, which can be hazardous for human health or for quality of the environment, may lead to damaging of material assets or may degrade or reduce the value and other legitimate uses of environment.	onečišćenje
population	A group of organisms, all of the same species, which occupies a particular area.	populacija
population dynamics	The study of factors that influence the size, form, and fluctuations of populations.	dinamika populacije
predation	The interaction between species populations in which one organism obtains energy by consuming another.	predacija

producer	An organism that is able to manufacture food from simple inorganic substances.	proizvođač (producent)
production	The total mass of organic matter that is manufactured in an ecosystem during a certain period of time.	produkcija
project	Any temporary or lasting influence of man on nature that may disturb the natural balance, unless aimed at nature protection and conservation.	zahvat (projekt)
protocooperation	An interaction of organisms of different species in which both organisms benefit, but neither is dependant on the relationship.	protokooperacija
public interest	Interest in environmental matters expressed by the State or local or regional self-government units in accordance with their respective statute.	javni interes
reintroduction	A re-establishment of a species or subspecies in the area where it has been previously exterminated and whose ecosystem still shows almost identical ecological conditions to those before extinction.	ponovno uvođenje (reintrodukcija)
remediation	A set of prescribed measures and/or activities by which the environmental status prior to the occurrence of damage or environmental pollution is established or restored.	sanacija
species	One or more groups of individuals that can interbreed within the group but cannot exchange genes with other groups.	vrsta
succession	The sequential change in the vegetation and the animals associated with it, either in response to an environmental change or induced by the intrinsic properties of the organisms themselves.	sukcesija

sustainability	Economic development that takes full account of the environmental consequences of economic activity and is based on the use of resources that can be replaced or renewed and therefore are not depleted.	održivost
symbiosis	A condition where two or more unrelated organisms exist together enabling both to survive (COLLIN, 2004).	simbioza
taxonomy	The scientific classification of organisms.	taksonomija
territoriality	The establishment, demarcation, and defence of an area by animals, normally during mating ritual.	teritorijalnost
transpiration	The loss of water from a plant through its stomata (COLLIN, 2004).	transpiracija
trophic level	One of the levels in a food chain (COLLIN, 2004).	trofička razina
ultraviolet radiation	Electromagnetic radiation at wavelengths between 100 and 400 nanometres, lying just beyond the high-energy end of the visible-light band of the solar spectrum.	ultraljubičasto zračenje
vulnerable species	A taxon that may become endangered in the near future, because most or all of its populations are decreasing.	osjetljiva vrsta
wildlife	Any undomesticated organisms.	divlje vrste

5. RASPRAVA I ZAKLJUČCI

U ovom se ekološkom pojmovniku nalazi 129 pojmova odabranih po već navedenim kriterijima. Pri analizi pojmova i njihova prijevoda s engleskog jezika na hrvatski uočeno je da su pojmovi većinom internacionalizmi, a internacionalizmi su međunarodne riječi, najčešće latinskog ili grčkog podrijetla, koje se nalaze u mnogim ili bar u većini europskih jezika (NOSIĆ). Zanimljivo je napomenuti da čak i za riječi koje imaju hrvatski naziv postoji internacionalna inačica koja se koristi jednako često kao i hrvatska. Neki od primjera takvih pojmova iz ovoga pojmovnika su:

- adaptation – prilagodba / adaptacija
- homeotherm – toplokrvan / homeoterman organizam
- mortality – smrtnost / mortalitet
- natality – rodnost / natalitet
- poikilotherm – hladnokrvan / poikiloterman organizam

S druge strane, neki od pojmova ne koriste se isključivo u ekološkoj terminologiji, nego i u ostalim područjima. To su na primjer sljedeći pojmovi:

- prilagodba / adaptacija – pojam koji se osim u ekologiji koristi i u ostalim granama biologije, ali i u psihologiji te svakodnevnim životnim situacijama
- aerobno / anaerobno – pojmovi koji se osim u ekologiji i biologiji koriste u kineziološkoj terminologiji
- koegzistencija – pojam se osim za živa bića u biologiji i ekologiji koristi i za stvari, pojmove, tendencije ili društvene zajednice u mnogim drugim disciplinama
- potrošač / proizvođač – osim u disciplinama biologije, ovi se pojmovi koriste i u ekonomskom rječniku
- simbioza - pojam koji možemo pronaći u literaturi iz biologije, ekologije, ali i svakodnevnom govoru

Kao što je navedeno u poglavlju o ekološkoj terminologiji, prilikom njenog izučavanja česta su pojava sinonimija i polisemija. Tako se i u ovome rječniku nalaze pojmovi koji imaju nekoliko različitih definicija (polisemija), na primjer:

- aerobic – 1 Of an environment: one in which oxygen is present. 2 Of an organism: one requiring the presence of oxygen for its existence. 3 Of a process: one that occurs only in the presence of oxygen.
- anaerobic – 1 Of an environment: one in which oxygen is absent. 2 Of an organism: one able to exist only in the absence of oxygen. 3 Of a process: one that can occur only in the absence of oxygen.

Isto se tako u rječniku pojavljuje sinonimija, odnosno više termina koji označavaju sličnu pojavu. Primjer su pojmovi koji se koriste za toplokrvne organizme:

- endotherm – An animal that is able to maintain a body temperature that varies only within narrow limits by means of internal mechanisms.
- homeotherm – An organism whose body temperature varies only within narrow limits.

Za kraj terminološke analize ekoloških pojmova bitno je naglasiti važnost konteksta. On pomaže boljem razumijevanju određenih pojmova i ponekad je ključan razumijevanju teksta u slučajevima polisemije ili sinonimije. Stoga autori stručnih radova moraju voditi računa o tome da pojam stave u kontekst prema kojem će čitatelji moći razaznati na što se točno odnosi određeni pojam.

Budući da su ekologija i ekološki pojmovi dio mnogih drugih prirodnih disciplina i predmeta od kojih se sastoji studij Lovstva i zaštite prirode, vrlo je važno poznavati ih i razumjeti njihovo značenje. Iako postoji mnogo literature na hrvatskome jeziku, i dalje je engleski jezik učestaliji jezik pisanja stručnih i znanstvenih radova i često je lakše literaturu o željenoj temi naći upravo na engleskome jeziku. Ovaj je rad nastao s ciljem upoznavanja s engleskim pojmovima povezanim s ekologijom, njihovom definicijom te hrvatskim prijevodom, lakšeg pretraživanja strane literature te upoznavanja s izradom specijaliziranih pojmovnika. Osim za studente studija Lovstva i zaštite prirode, zasigurno može koristiti i ostalima koji se bave ekologijom ili ih ona zanima te ju žele izučavati na engleskome jeziku.

6. LITERATURA

1. Aberasturi, L. (2016): Hidrosfera, Litosfera, Atmosfera. Pristupljeno 28.7.2020.
<https://www.thinglink.com/scene/853663460041424896>
2. Allaby, M. (1994): The Concise Oxford Dictionary of Ecology. Oxford University Press, Oxford.
3. ANONYMOUS: Biology Dictionary. Pristupljeno 5.11.2020.
<https://www.biologyonline.com/dictionary>
4. ANONYMOUS (2018): Biotički činoci, Veleučilište u Karlovcu.
https://www.vuka.hr/fileadmin/user_upload/lovstvo/korisni_sadrzaj/Opcia_ekologija_zoekologija/Ekologija_Bioticki_cinioci_1.pdf, 4.8.2020.
5. ANONYMOUS: leksikografija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Pristupljeno 21. 8. 2020.
<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=35936>
6. ANONYMOUS: leksikologija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Pristupljeno 21. 8. 2020.
<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=35938>
7. ANONYMOUS: terminologija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Pristupljeno 29. 7. 2020.
<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=60954>
8. ANONYMOUS: The Free Dictionary. Pristupljeno 5.11.2020.
<https://www.thefreedictionary.com>
9. ANONYMOUS: vokabular. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Pristupljeno 24. 8. 2020.
<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=65246>
10. ANONYMOUS (2019): Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18.
11. ANONYMOUS (2020): Zakon o zaštiti prirode, NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19.
12. Begon, M., Townsend, C. R., Harper, J. I. (2006): ECOLOGY. From Individuals to Ecosystems. Blackwell Publishing.
13. Bukovčan, D., Barić, V. (2011): Sastavljanje glosara iz usporedivih korpusa na primjeru nekih carinskih propisa. *Polic. sigur. (Zagreb)*, godina 20. (2011), broj 4, str. 539-557

14. Collin, P. H. (2004): Dictionary of Environment & Ecology. Bloomsbury Publishing Plc, London.
15. Corall, S., Rankin, W. (2001): Ekologija za početnike. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb.
16. Herrando-Pérez, S., Brook, B. W., Bradshaw, C. J. A. (2014): Ecology Needs a Convention of Nomenclature. *BioScience* 64: 311–321.
17. Huber, Đ., Gomerčić, T., Kusak, J. (2015): Osnove ekologije. Veterinarski fakultet sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
18. Martínez Motos, R. (2011): The Role of Interdisciplinarity in Lexicography and Lexicology. In Balteiro, I. (Ed.), *New Approaches to Specialized English Lexicology and Lexicography*. Cambridge Scholars Publishing.
19. Nosić, V. Internacionalizmi/ europeizmi/ međunarodnice. Pristupljeno 30.8.2020.
<http://knjiznicari.skole.hr/upload/knjiznicari/newsattach/33/Internacionalizmi.pdf>
20. Odum, E. P., Barrett, G. W. (2004): *Fundamentals of Ecology*. Cengage Learning.
21. Smith, R. L.: *Ecology*. Encyclopaedia Britannica. Pristupljeno 3.8.2020.
<https://www.britannica.com/science/ecology>
22. Šolić, M. (2018): Ekologija zajednica i ekosustava. Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb.